

Energiebesparing bij zorginstellingen

Wist u dat een gemiddelde zorginstelling (ziekenhuizen niet meegerekend) voor 151 huishoudens aan energie verbruikt? Door energie te besparen is dubbele winst te halen. Het helpt om klimaatverandering tegen te gaan en het bespaart geld. Daarnaast is het nemen van energiebesparende maatregelen verplicht gesteld voor veel zorginstellingen.

Rol van de Milieudienst

De Milieudienst West-Holland handhaaft de Wet Milieubeheer voor de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Leiden, Leiderdorp, Nieuwkoop, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen en Zoeterwoude. Daar hoort ook de controle op de uitvoering van energiebesparingsmaatregelen bij. Bij zorginstellingen controleert de Milieudienst binnenkort op energiebesparing. De Milieudienst brengt een bezoek aan uw zorginstelling en zet de maatregelen die genomen moeten worden voor u op een rij en vraagt wanneer een zorginstelling daarmee aan de slag gaat. Als reactie uitblijft en geen plan van aanpak wordt ingediend, worden de maatregelen met de uitvoeringstermijnen opgelegd en kunnen sancties volgen.

Verplichte maatregelen

De Wet Milieubeheer stelt eisen aan het zuinig omgaan met energie. Zorginstellingen met een jaarlijks elektraverbruik vanaf 50.000 kWh of een jaarlijks gasverbruik vanaf 25.000 m³ zijn verplicht om alle energiebesparende maatregelen te nemen die binnen vijf jaar worden terugverdiend.

Energie besparen

Tijdens het bezoek toetst de Milieudienst aan de hand van een lijst met dertig rendabele maatregelen op energiebesparing. Er wordt ook achtergrondinformatie verstrekt over de diverse maatregelen.

Aan welke maatregelen moet u denken?

Verlichten

Bij zorginstellingen valt er veel op verlichting te besparen. Een spaarlamp verbruikt bij dezelfde lichtopbrengst ongeveer 60 tot 70% minder elektriciteit dan een gloeilamp. Door conventionele verlichting te vervangen door hoogfrequente verlichting kunt u een besparing tot 20% realiseren. In combinatie met een daglichtafhankelijke- en aanwezigheidsregeling neemt de besparing nog verder toe.

Ventileren

Heeft uw zorginstelling een mechanische lucht toe- en afvoer? Dan kunt u veel energie besparen door het plaatsen van een warmteterugwininstallatie (wtw). Ieder uur dat de luchtbehandelinginstallatie in bedrijf is, wordt een grote hoeveelheid aan 'verse' koude buitenlucht in het gebouw aangevoerd. Deze koude buitenlucht wordt eerst tot de gewenste temperatuur opgewarmd, voordat het verder naar de diverse ruimten wordt getransporteerd. Tegelijkertijd gaat via het afvoerkanaal veel warmte (de afgezogen binnenlucht is immers warm) rechtstreeks naar buiten. Door het plaatsen van een wtw kan veel energie worden bespaard.

Verwarmen

Wanneer geen behoefte is aan warmte, dient de cv-ketel te zijn uitgeschakeld. Met een temperatuursensor op de buitengevel kunt u de juiste stookgrens instellen. Ook het juist afstemmen van de warmtebehoefte per verblijfruimte levert een aanzienlijke besparing op. Is de cv-ketel van uw zorginstelling toe aan vervanging, kies dan voor een energiezuinige HR-ketel. Afhankelijk van het rendement van de huidige ketel is een besparing van 10 à 15% op het jaarlijks gasverbruik mogelijk.

Koelen

De buitenlucht is een groot deel van het jaar in staat voldoende koeling te leveren. Controleer jaarlijks of de elektrische koelmachine daadwerkelijk uit is als de buitenlucht kouder is dan bijvoorbeeld 16°C. Zorg voor goede buitenzonwering om hoog energiegebruik van de koeling te voorkomen. Bij zorginstellingen waar gekoeld water wordt gebruikt en een grotere koelinstallatie is toegepast, kan lange termijnopslag in de bodem zeer aantrekkelijk zijn.

Isoleren

Een simpele maatregel die bij meer dan 60% van de zorginstellingen nog niet is genomen, is het isoleren van appendages en afsluiters van het verwarmingssysteem. Ook een goede kierdichting is van groot belang om te voorkomen dat verwarmde lucht niet continu het gebouw verlaat.

Registreren & monitoren

Bij meer dan de helft van de zorginstellingen wordt het eigen energieverbruik niet bijgehouden. Hierdoor blijven besparingsopties verborgen. Door niet alleen het verbruik te registreren, maar ook te analyseren kunt u beoordelen of het gebruik te hoog of juist laag is.

Uitvoeren van energiebesparende maatregelen

Wet- en regelgeving vragen van zorginstellingen om efficiënt met energie om te gaan. Bij het uitvoeren van energiebesparende maatregelen kan een zorginstelling de volgende stappen volgen:

Stap 1: Houd het energieverbruik ten minste maandelijks bij. Dit kan bijvoorbeeld met de Milieubarometer: een programma waarmee u het milieueffect maar ook de totale milieukosten van uw instelling snel zichtbaar maakt.

Stap 2: Maak inzichtelijk welke energiebesparende maatregelen voor uw instelling relevant zijn. U kunt bijvoorbeeld een scan laten uitvoeren door een deskundig bedrijf (zie bijvoorbeeld: www.energiecentrum.nl). Of schakel een installateur of bedrijf in die ervaring heeft met energiebesparing (zie bijvoorbeeld: www.meermetminder.nl).

Stap 3: Maak een uitvoeringsplan van de nog te nemen maatregelen. Maak daarbij gebruik van de natuurlijke vervangingsmomenten en sluit aan bij de planning in het meerjaren onderhoudsplan van uw gebouw.

Informatie & tips

Meer informatie en tips over het nemen van energiebesparende maatregelen kunt u vinden op:

- www.agentschapnl.nl
- www.energiecentrum.nl
- www.energiechannel.nl
- www.energieservicepunt.nl
- www.infomil.nl (onderwerpen > energie > energiebesparing en winst)
- www.milieubarometer.nl
- www.slimmeenergie.nl

Vragen

Voor vragen over de verplichtingen en het toezicht kunt u telefonisch contact opnemen met de toezichthouder van de Milieudienst via telefoonnummer 071 - 40 83 600.